

تعیین ترکیب اسانس و بررسی خاصیت انتی اکسیدانی ساقه گیاه باریجه کوهی

حسین بابایی*فتحعلی غلامی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قائم شهر، گروه شیمی، قائم شهر، ایران

چکیده

گیاه باریجه از منطقه لار شهرستان آمل در استان مازندران جمع آوری شد. ساقه این گیاه جدا و در سایه و مجاورت هوا، خشک و به صورت پودر در آورده شد. عصاره گیری با متانول به مقدار 650 میلی لیتر در 40 گرم پودر ساقه گیاه باریجه انجام شد و با دستگاه روتاری عمل حلال پرا نی انجام گرفت. همچنین تست هایی جهت تعیین مهارکنندگی رادیکال آزاد بر روی عصاره متانولی انجام شد. راندمان استخراج عصاره متانولی ساقه گیاه باریجه توسط روش خیساندن 8.33٪ را نشان می دهد. IC_{50} عصاره های متانولی باریجه برای استاندارد آسکوربیک اسید، معادل 1/4 میکروگرم بر میلی لیتزر به دست آمد. و میزان IC_{50} برای عصاره متانولی معادل 36.95 میکروگرم بر میلی لیتزر بدست آمد.

کلمات کلیدی: ساقه باریجه، عصاره، آنٹی اکسیدان،

مقدمه

بی شک توسل به گیاهان داروئی کهن ترین رهیافت بشر برای درمان بیماری ها بوده است و در خلال توسعه تمامی تمدن های بشری همواره ارتباط تنگاتنگ و نزدیک میان آدمی و گیاه وجود داشته است، با این حال هنوز بیشتر گونه های گیاهی بررسی نشده و ناشناخته مانده اند و هنوز زمان زیادی مانده است تا منابع جدید و با ارزش گیاهی کشف شو د. در قرن حاضر تحقیقات گسترده ای بر روی گیاهان داروئی انجام پذیرفته و داروهای با ترکیب های موثره طبیعی افق های جدیدی را برای جامعه پزشکان و داروسازان پژوهشگر سراسر دنیا گشوده اند. به طوری که در حال حاضر حدود یک سوم داروهای مورد استفاده در جوامع انسانی را داروهای با منشأ طبیعی و گیاهی تشکیل می دهند و صنایع داروسازان جهان تلاش می کنند ساخت شیمیایی اقلام مربوطه به دو سوم بقیه داروها نیز به تدریج منسوخ و به منابع گیاهی متکی گردد. از این رو صنایع داروسازی و گروه های تحقیقاتی بسیاری از کشورها توجه خود را به کشت و تولید گیاهان داروئی معطوف داشته اند.

همچنین با توجه به افزایش سطح آگاهی مصرف کنندگان نسبت به اثرات جانبی نامطلوب داروهای سنتزی و تمایل بشر به استفاده هر چه بیشتر از محصولات طبیعی به منظور حفظ سلامت خویش، همچنین مشکلات مستقیم داروئی مدرن مانند هزینه های بالا، استفاده از منابع تجدید ناپذیر مانند منابع فسیلی آلوده کننده محیط زیست توسط صنایع داروئی و ناتوانی بشر جهت ساخت برخی